



BIURO PROJEKTÓW I USŁUG BUDOWLANYCH „MWB”

mgr inż. Monika Walczyk-Bera

**25-385 Kielce, ul. Prosta 284C, tel. 606 998 217, e-mail: monikawbe@interia.pl**

REGON 260276284; NIP: 663-127-08-41;

STADIUM	PROJEKT BUDOWLANY				
TEMAT	PROJEKT REMONTU COKOŁU ELEWACJI ZACHODNIEJ BUDYNKU PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI WOJEWÓDZKIEJ W KIELCACH				
ADRES BUDOWY	Budynek Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce dz. nr ewid. 1136/6 obręb 017 Kielce				
INWESTOR	Województwo Świętokrzyskie, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce reprezentowane przez: Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce,				
Kat. obiektu bud.	IX				
Autorzy opracowania					
		Imię i nazwisko	Podpis	Nr uprawnień	Data
Architektura:	Projektował:	mgr inż. arch. Marek Góra		202/84 do proj. bez ograniczeń w specjalności architektonicznej	03.2019
	Sprawdził:	mgr inż. arch. Szczepan Dejneki		04/DSOKK/2013 do proj. bez ograniczeń w specjalności architektonicznej	03.2019
	Opracował:	mgr inż. Monika Walczyk-Bera		SWK/0094//PWOK/07 do proj. i kier. rob. bud. bez ograniczeń w specjalności kontr.-bud.	03.2019

mgr inż. arch. Marek Góra  
Upr. Nr: 202/84  
Członek Świętokrzyskiej Okręgowej Izby Architektów  
Nr ewidencyjny SW - 0025

Kielce, marzec 2019 r.

### OŚWIADCZENIE PROJEKTANTA

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity:

Dz. U. z 2018 r., poz. 1202 z późn. zm. ) **oświadczam, że**

**sporządzony przeze mnie projekt budowlany:**

na **REMONT COKOŁU ELEWACJI ZACHODNIEJ BUDYNKU PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI  
WOJEWÓDZKIEJ W KIELCACH**

adres: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce

dz. nr ewid. 1136/6 obręb 017 Kielce

inwestor: Województwo Świętokrzyskie, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

reprezentowane przez:

Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce,

w zakresie **ARCHITEKTURA** został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej oraz jest kompletny z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

Projektant

mgr inż. arch. Marek Góra

mgr inż. arch. Szczepan Dejnek  
Upr. Nr: 04/DSOKK/2013  
Członek Dolnośląskiej Okręgowej Izby Architektów RP  
Nr ewidencyjny DS - 1619

Kielce, marzec 2019 r.

### OŚWIADCZENIE SPRAWDZAJĄCEGO

Zgodnie z art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity:

Dz. U. z 2018 r., poz. 1202 z późn. zm. ) **oświadczam, że**

**sporządzony przeze mnie projekt budowlany:**

na **REMONT COKOŁU ELEWACJI ZACHODNIEJ BUDYNKU PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI  
WOJEWÓDZKIEJ W KIELCACH**

adres: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce

dz. nr ewid. 1136/6 obręb 017 Kielce

inwestor: Województwo Świętokrzyskie, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce

reprezentowane przez:

Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce,

w zakresie **ARCHITEKTURA** został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej oraz jest kompletny z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

Sprawdzający

mgr inż. arch. Szczepan Dejnek

# ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

## A./ ZAŁĄCZNIKI

- A.1. Oświadczenia projektantów o prawidłowości i zgodności z przepisami wykonania projektu
- A.2. Odpis uprawnień projektantów
- A.3. Zaświadczenia projektantów z izb

## B./ OPIS TECHNICZNY DO PROJEKTU ARCHITEKTURY

## C./ CZĘŚĆ GRAFICZNA

## D./ INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

# **OPIS TECHNICZNY**

## **DO PROJEKTU ARCHITEKTURY**

### **1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.**

Przedmiotem opracowania jest projekt architektoniczny remontu cokołu elewacji zachodniej budynku Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach przy ul. Jana Pawła II 5.

Budynek Biblioteki zlokalizowany jest na działce nr ew. 1136/6 obręb 017 Kielce.

Budynek Biblioteki został wpisany do rejestru zabytków pod nr 578, decyzja z dn. 06.09.1971r (nowy A341 z 31.08.2009r)) i jako taki podlega ochronie prawa.

### **2. PODSTAWA OPRACOWANIA**

Niniejszy projekt opracowano na podstawie następujących materiałów:

1. zlecenie Inwestora,
2. inwentaryzacja architektoniczno-budowlana budynku,
3. wizja lokalna dokonana w marcu 2019r,
4. szkice obiektu wykonane na miejscu dla potrzeb niniejszego opracowania,
5. obowiązujące normy i przepisy budowlane.

### **3. LOKALIZACJA I OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO BUDYNKU**

Budynek biblioteki, dawniej gimnazjum powstał w latach 1724-1727. W latach międzywojennych od strony północnej dobudowano część nową.

Część starsza budynku składa się z dwukondygnacyjnego korpusu z podpiwniczeniem i dachem wysokim. Budynek usytuowany jest frontem do ulicy Jana Pawła II (elewacja Zachodnia). Od strony południowej graniczy z kościołem, wschodniej z podwórzem gospodarczym i od strony północnej graniczy z nową częścią biblioteki.

Budynek od strony ulicy Jana Pawła II posiada bardzo bogaty wystrój barokowy z gzymsami, obramieniami i dwoma wejściowymi portalami. Od strony wschodniej budynek poza gzymsem podrynowym nie posiada innego wystroju.

W latach powojennych w budynku wprowadzono wiele zmian dostosowanych do nowej funkcji. Tynki cokołu elewacji zachodniej znajdują się w złym stanie technicznym co szczególnie jest widoczne w części przyziemia (podciąganie wody kapilarnej co spowodowało duże zniszczenie tynku i cokołu). Remont tej części budynku polegać będzie na naprawieniu ubytków tynku na cokole, gzymse cokołu i portalach wejściowych poprzez ich zeszkrobanie, zmycie, zagruntowanie, zaszpachlowanie, powtórne zagruntowanie i dwukrotne malowanie. (Malowanie nie dotyczy drzwi wejściowych).

#### 4. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA



#### 5. ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE I PRZEWIDYWANE PRACE BUDOWLANE

Projektuje się remontu cokołu elewacji zachodniej budynku Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej tylko w części starszej budynku.

W związku z remontem przewiduje się wykonanie następujących prac budowlanych:

- demontaż rur spustowych i instalacji odgromowej do wysokości cokołu oraz ponowne ich zamontowanie po wykonaniu wszystkich prac,
- demontaż obróbek blacharskich nad portalami wejściowymi,
- skucie wszystkich ubytków i pęknięć tynków na ścianie cokołu, gzymsie cokołu i portalach wejściowych,
- zeszkrobanie i zmycie w.w. ścian cokołu i detali,
- wykonanie szprycu cementowo-wapiennego,
- wykonanie tynków cementowo-wapiennych z napowietrzaczem ścian cokołu i detali,
- wykonanie zagruntowania ścian cokołu i detali,
- wykonanie szpachlowania ścian cokołu i detali,
- wykonanie powtórnego zagruntowania ścian cokołu i detali,

- dwukrotne pomalowanie ścian cokołu i gzymsu cokołu farbą silikonową 240/32 ISPO,
- dwukrotne pomalowanie portali wejściowych farbą mineralną 50011 (np. HISTORISCH KEIM),
- wykonać obróbki blacharskie nad portalami wejściowymi z blachy ocynkowanej dwukrotnie malowanej farbą do metalu J497 (np. TIKKURILA Symphony).

**Projektowany remont cokołu elewacji zachodniej budynku Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej nie zmienia gabarytów budynku i geometrii dachu budynku, poprawi natomiast jego estetykę na zewnątrz budynku.**

**Projektowana kolorystyka jest identyczna z obecnie istniejącą.**

**Powierzchnia zabudowy oraz obszar oddziaływania obiektu bez zmian.**

## **6. PRACE PRZYGOTOWAWCZE**

Obejmują one skompletowanie materiałów, sprzętu i urządzeń oraz zdjęcie obróbek blacharskich nad portalami, demontaż rynien i instalacji odgromowej do wysokości cokołu. Sprawdzenie dostarczonych na budowę materiałów wraz z kopią certyfikatów stwierdzających zgodność właściwości technicznych z wymogami podanymi w normach i aprobaty. Podczas tych prac nie uszkodzić na elewacji tablic pamiątkowych oraz części tynku z napisem Gimnazjum Państwowe im. Stefana Żeromskiego – na fryzie portalu wejściowego.

## **7. PRZYGOTOWANIE GRUNTU I ZAPRAWY TYNKARSKIEJ ORAZ FARB**

- Gruntowanie wykonać farbą podkładową np. Sto Putzgrund lub o podobnych właściwościach.
- Wykonanie wyprawy tynkarskiej – przyjęto jako podstawową wyprawę cementowo-wapienną zatartą na gładko, napowietrzacz firmy np. Ceresit lub Schonburg.
- Pełną kolorystykę uzyskano poprzez malowanie farbami elewacyjnymi silikonowymi i mineralnymi wg kolorystyki. Kolory wg indeksu kolorów załączonego w opracowaniu.

### **UWAGA:**

Wszystkie roboty należy wykonywać zgodnie z warunkami technicznymi wykonywania i odbioru robót budowlano - montażowych, wymogami BHP, oraz obowiązującymi normami.

Użyte materiały budowlane winny mieć wymagane prawem budowlanym atesty i świadectwa dopuszczające do stosowania w budownictwie.

Przedstawione w projekcie nazwy własne urządzeń / materiałów stanowią przykład prawidłowego rozwiązania niezbędnego do wykonania dokumentacji projektowej. Istnieje możliwość zamiany przedstawionych urządzeń /materiałów na inne lecz równoważne pod warunkiem zachowania

standardów jakościowych i wymagań technicznych (Dz. U. 2015 - Prawo Zamówień Publicznych z późniejszymi zmianami).

Prace w pobliżu istniejących przyłączy i sieci instalacyjnych prowadzić ręcznie i ze szczególną ostrożnością.

Prace wykonywać pod nadzorem osoby uprawnionej.

OPRACOWAŁ:

Mgr inż. arch. Marek Góra

SPRAWDZIŁ:

Mgr inż. arch. Szczepan Dejne

# **INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA**

## **Zamierzenie budowlane:**

### **REMONT COKOŁU ELEWACJI ZACHODNIEJ BUDYNKU PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI WOJEWÓDZKIEJ W KIELCACH**

adres: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce  
dz. nr ewid. 1136/6 obręb 017 Kielce

Inwestor:

*Województwo Świętokrzyskie, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce*  
reprezentowane przez:

*Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Kielcach, ul. Jana Pawła II 5, 25-025 Kielce,*

Kat. obiektu bud. IX

imię i nazwisko projektanta sporządzającego informację:

Mgr inż. arch. Marek Góra

Nr uprawnień: 202/84



**Zawartość opracowania:**

- zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów;
- wykaz istniejących obiektów budowlanych;
- wskazanie elementów zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi;
- wskazanie dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia;
- wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych;
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń.

**ad. 1)****Zakres robót**

W związku z remontem przewiduje się wykonanie następujących prac budowlanych:

- demontaż rur spustowych i instalacji odgromowej do wysokości cokołu oraz ponowne ich zamontowanie po wykonaniu wszystkich prac,
- demontaż obróbek blacharskich nad portalami wejściowymi,
- skucie wszystkich ubytków i pęknięć tynków na ścianie cokołu, gzymsie cokołu i portalach wejściowych,
- zeszkrobanie i zmycie w.w. ścian cokołu i detali,
- wykonanie szprycu cementowo-wapiennego,
- wykonanie tynków cementowo-wapiennych z napowietrzaczem ścian cokołu i detali,
- wykonanie zagruntowania ścian cokołu i detali,
- wykonanie szpachlowania ścian cokołu i detali,
- wykonanie powtórnego zagruntowania ścian cokołu i detali,
- dwukrotne pomalowanie ścian cokołu i gzymsu cokołu farbą silikonową 240/32 ISPO,
- dwukrotne pomalowanie portali wejściowych farbą mineralną 50011 (np. HISTORISCH KEIM),
- wykonać obróbki blacharskie nad portalami wejściowymi z blachy ocynkowanej dwukrotnie malowanej farbą do metalu J497 (np. TIKKURILA Symphony).

Wewnątrz budynku nie projektuje się żadnych zmian pomieszczeń ani ich funkcji..

**Kolejność wykonywanych robót**

- 1.1. zagospodarowanie placu budowy – roboty przygotowawcze
- 1.2. roboty wykończeniowe
- 1.3. maszyny i urządzenia techniczne użytkowane podczas realizacji budowy

**ad. 2)**

**Obiekty budowlane istniejące oraz przeznaczone do adaptacji lub rozbiórki**

Na działce znajduje się garaż od strony wschodniej.

**ad. 3)**

**Elementy zagospodarowania działki lub terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.**

Elementem mogącym stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi jest bezpośrednie sąsiedztwo ul. Jana Pawła II, na której odbywa się ruch kołowy i pieszy. W związku z powyższym na czas prac budowlanych część tej ulicy powinna być wygradzona. Roboty mogące powodować zagrożenie ze względu na swój charakter, organizację i miejsce prowadzenia to:

- roboty rozbiórkowe,
- roboty przy których występuje ryzyko upadku z wysokości,
- montaż i demontaż rusztowań,
- rozładunek i załadunek materiałów budowlanych.

**ad. 4)**

**Przewidywane zagrożenia występujące podczas realizacji robót.**

**Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano - montażowych:**

- upadek pracownika z wysokości – prace na wysokości ponad 5m (brak zabezpieczenia krawędzi budynku);
- przygniecenie pracownika szalunkiem, elementem do zamontowania, materiałem z którego będzie się budować podczas wykonywania robót.

**Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:**

- upadek pracownika z wysokości - prace na wysokości ponad 5m (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych, rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

**Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych;**

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

**ad. 5)**

**Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych**

Należy przeprowadzić następujące szkolenia:

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zapoznaniu pracownika z zasadami udzielania pierwszej pomocy w razie powstania wypadku przy pracy,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia,

- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby,
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,

Instruktaż szczegółowy prowadzi się na stanowisku roboczym, obejmuje on praktyczne sposoby bezpiecznego wykonywania pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami występującymi na stanowiskach pracy. Instruktaż szczegółowy prowadzi mistrz bądź brygadzysta posiadający niezbędne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe oraz przeszkolenie w zakresie metod prowadzenia instruktażu.

Instruktaż okresowy powinien być przeprowadzany comiesięcznie, szkolenie okresowe polega na przeprowadzeniu instruktażu przez mistrza bądź brygadzystę.

Niezależnie od stopnia szkoleń należy zawsze podkreślać, że niezastosowanie się do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracowników jak i dozór zwiększa prawdopodobieństwo powstania wypadku bądź awarii, dlatego tak ważne jest przestrzeganie przepisów BHP przez wszystkich pracowników.

#### **ad. 6)**

#### **Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót.**

**Zagospodarowanie terenu budowy** wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 m.

W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych.

Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć miejsca postojowe na terenie budowy.

Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych.

Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym.

Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów, należy pozostawić tak zwaną drogę bezpieczną.

Drogi komunikacyjne dla wózków i taczek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia

ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.

Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu.

Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone co najmniej z jednej strony balustradą.

Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m.

Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem.

Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym.

Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0m.

Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi.

Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia.

Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty.

Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych.

Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych.

**Roboty wykończeniowe zewnętrzne** (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań dopuszczonych do tego typu zadań.

Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym opracowanym przez kierownictwo budowy.

Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia.

Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości.

Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wyogrodzić strefę niebezpieczną.

Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m.

Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną.

Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych.

Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

**Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane** powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności.

Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji.

Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczno - ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

Roboty budowlane mogą być wykonane ręcznie lub mechanicznie przy użyciu odpowiedniego sprzętu zaakceptowanego przez Kierownika Budowy.

Roboty zanikające powinny być kontrolowane przez kierownika budowy.

Wszelkie materiały wbudowane będą posiadać niezbędne atesty, aprobaty techniczne i świadectwa dopuszczenia.

Roboty należy wykonywać zgodnie z projektem wykonawczym oraz projektem organizacji robót, jak również z „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano – montażowych”, oraz odpowiednimi Polskimi Normami.

#### Koordynacja na budowie oraz plan zapewnienia bezpiecznej pracy

1. wszystkie osoby pracujące przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

#### **Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.**

- a) Przed dopuszczeniem do pracy pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych należy ich przeszkolić w zakresie szkolenia wstępnego na stanowisku pracy. Szkolenie powinien przeprowadzić kierownik budowy lub osoba przez niego wyznaczona.

Szkolenie pracowników - podwykonawców powinni przeprowadzać kierownicy robót podwykonawców.

Odbycie szkolenia winno być potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem oraz odnotowane w dzienniku szkoleń.

- b) Przed rozpoczęciem robót szczególnie niebezpiecznych kierownik budowy lub osoba przez niego wyznaczona przeprowadzają dodatkowy instruktaż bezpiecznego wykonywania tego rodzaju robót oraz określają zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia dla ludzi i środowiska. Fakt odbycia instruktażu należy odnotować w dzienniku szkoleń.

**Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom, wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub ich sąsiedztwie.**

### **- Środki ochrony osobistej**

Pracownicy wykonując roboty ziemne i instalacyjne w drodze i pasie drogowym zobowiązani są chodzić w kamizelkach ostrzegawczych. Pracownicy zatrudnieni przy robotach, przy których może nastąpić uderzenie przez ruchome lub nieruchome przedmioty ( np. montaż elementów prefabrykowanych rusztowań), zobowiązani są do używania kasków ochronnych.

Konieczność używania innych ochron indywidualnych określa bezpośredni przełożony pracownika przed skierowaniem go do konkretnej pracy.

### **- Zabezpieczenie materiałów niebezpiecznych.**

Materiały niebezpieczne występujące na budowie to:

- gazy techniczne propan – butan, które należy przechowywać w pomieszczeniach wykonanych z
- siatki stalowej z dachami o lekkiej konstrukcji. Butle używane do prac spawalniczych będą przemieszczane na wózku dwukołowym, a zawory będą chronione przed uszkodzeniem. Magazyn na gazy należy wyposażyć w gaśnicę.
- rozpuszczalniki i farby do malowania konstrukcji stalowej należy przechowywać w opakowaniach fabrycznych w osobnym - posiadającym wentylację grawitacyjną – magazynie.

### **- Zabezpieczenie wykonawstwa robót.**

Roboty ziemne i montażowe wzdłuż ciągu komunikacyjnego należy ograniczyć czasowo do minimum.

Wykopy zabezpieczyć barierami ochronnymi lub taśmą z PE.

Roboty ziemne w sąsiedztwie istniejącego uzbrojenia prowadzić pod nadzorem właściciela danego uzbrojenia.

### Koordynacja na budowie oraz plan zapewnienia bezpiecznej pracy

1. wszystkie osoby pracujące w ramach budowy muszą być przeszkolone w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
2. maszyny, narzędzia, przyrządy pomiarowe wykorzystywane w pracy muszą być sprawne i odpowiadać przepisom wynikającym z DTR oraz BHP
3. do pracy nie mogą być dopuszczeni pracownicy nie posiadający kwalifikacji do wykonywanych czynności bądź będący pod wpływem alkoholu
4. wszyscy pracownicy muszą posiadać odpowiednie ubrania ochronne
5. sprzęt nie spełniający parametrów pracy nie może być używany.
6. w strefach pracy dźwigu oraz innych strefach niebezpiecznych zatrudnieni na budowie muszą pracować w kaskach ochronnych
7. o wszelkich możliwościach zaistnienia stanu zagrożenia pracownicy zobowiązani są natychmiastowo informować kierownictwo budowy ( mistrz, majster, kierownik)

### **Uwagi ogólne:**

Przed prowadzeniem robót pracownicy powinni zostać przeszkoleni w zakresie bhp na przydzielonym stanowisku pracy.

Pracownicy powinni być wyposażeni w sprzęt ochrony osobistej, adekwatny do prowadzonych robót. Pracownicy przydzieleni do obsługi maszyn i urządzeń mechanicznych powinni posiadać właściwe aktualne uprawnienia do obsługi tego sprzętu.

Na placu budowy należy wydzielić drogę do transportu technologicznego – dowóz i odwóz materiałów (roboty ziemne), oraz drogę ewakuacji. Wydzielone ciągi powinny zapewniać stałą przejezdnosc.

Przed rozpoczęciem robót Kierownik budowy powinien sporządzić Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia zwany "Planem BiOZ" z zawartymi wytycznymi wyszczególnionymi w Dz. U. Nr 47 poz. 401 dotyczącymi bezpieczeństwa robót budowlanych.

Mgr inż. arch. Marek Góra